

Köszöntő Pokol Béla 65. születésnapja alkalmából

Pokol Béla alkotmánybíró, jogtudós, a *Jogelméleti Szemle* alapító főszerkesztője idén töltötte be 65. életévét. Egy ilyen kerek évforduló mindig alkalmat ad a munkásság, az elmúlt évtizedek értékelésére és értelmezésére. Az alkotmánybíró és jogtudós megjelölés valójában a tudományos munkásság szemszögéből szűkre szabott. Az alkotmánybírói pozíció egy nagyon magas, egy jogtudós számára a jog gyakorlati világában elérhető legmagasabb pozíció, de e szervezeti pozíció betöltésénél sokkal többet mond, ha alkotmányjogi gondolkodóként jellemezzük Pokol Bélát. Pokol Béla pályakezdőként mint az alkotmányjog elhivatott kutatója tűnt fel a hazai tudományos nyilvánosságban, majd 1990 után, az akkoriban megalakult Alkotmánybíróság működésének kritikai értelmezőjeként szerzett ismertséget. Már ekkoriban kitűnt tudói beállítottságának két alapvető jellemzője: a maximális szakmai felkészültségre való törekvés és a polemizáló hajlam. Magyarán: nem elégedett meg azzal, hogy jelezze az alkotmányjog (vagy tágabban: a jogtudomány) világának eszmétörténeti szempontból jelentős, ám a hazai tudományos nyilvánosságban nem jelenlévő fejleményeit, hanem az ezzel kapcsolatos felvetéseit konfrontáltatta az alkotmányjog intézményesítetten megjelenő értelmezésével, röviden: az alkotmánybírói döntésekkel.

Ugyanakkor Pokol Béla munkássága nem merült ki az alkotmányjog területén publikált írásokban, hanem ennél sokkal szélesebb spektrumot ölelt át. Ennek összegzése a 2004-ben megjelent *Társadalomtudományi trilógia* I. II. és III. kötete (Szociológiaelmélet, Politikaelmélet és Jogelmélet). E három kötet nagyon pontosan megmutatja, hogy a rendszerváltozást követően az európai sztenderdekhez felzárkózó hazai társadalomtudományban, pontosabban a szociológia-, politika- és jogelmélet területén milyen fontos szerepet játszottak Pokol Béla tanulmányai, könyvei. Eddig 34 magyar és 7 idegen nyelvű könyvet publikált. Ezek alapján méltán tekinthető iskolateremtőnek az általa művelt tudományterületeken.

15 évvel ezelőtt az alábbi beköszöntővel indította útjára a *Jogelméleti Szemlét*: „Az Internet lehetőséget teremt arra, hogy a jogtudománnyal foglalkozók közül a jogelmélet, a jogfilozófia és a jogszociológia kérdéseinek kutatói önálló fórumot teremtsenek. Az így keletkező kommunikációs kör lehetővé teszi, hogy a magányos kutató gyorsabban juttathassa el gondolatait a tudományos közösség elé megítélésre. Ez már eleve motivációt jelenthet az elméleti jogászok számára arra, hogy intenzívebben foglalkozzanak jogelméleti kérdésekkel, és ez rövid idő után a hazai jogelméleti gondolkodás fejlődése felé hathat.” A *Jogelméleti Szemle* 2000 óta folyamatosan megjelenik, és ez a másfél évtizedes jelenlét a hazai jogtudományban mindenképp jelzi, hogy Pokol Béla egy olyan fórumot alapított, mely a tudományos közösségünk számára fontos.

A most megjelenő szám Vita rovatával köszöntjük a 65. életévét idén betöltött Pokol Bélát. Aki ismeri az ünnepeltet, akár csak írásai révén is, az tudja, hogy milyen fontosnak tartja a tudományos vitákat, azt, hogy adott témára koncentrálna többen kifejtsék egymásra reflektálva álláspontjukat. A Vita rovatban közöljük Pokol Béla vitaindító tanulmányát (*A jurisztokrácia és a demokrácia határvonalán*), illetve a hozzákapcsolódó írásokat. A vitát természetesen, amennyiben további hozzászólásokat kapunk, a következő számban folytatjuk.

A *Jogelméleti Szemle* szerkesztősége, szerzői és olvasótábora ezúton kíván Pokol Bélának sok boldog születésnapot, nagyon jó egészséget és még további, hosszú, sikerekben gazdag tudományos alkotómunkát.